

٩٧٩١٨

دانشگاه پیام نور مرکز تهران

دانشکده علوم انسانی

گروه زبانشناسی و زبان انگلیسی

عنوان پایاننامه

بررسی مقایسه‌ای سبک نوشتاری زنان و مردان هنرمندان مقالات اجتماعی با تکیه بر واژگان

پایان نامه

جهت دریافت درجه کارشناسی ارشد

در رشته زبانشناسی همگانی

پژوهشگر

زهرا قندهاری

استاد راهنمای

دکتر فرزان سجودی

استاد مشاور

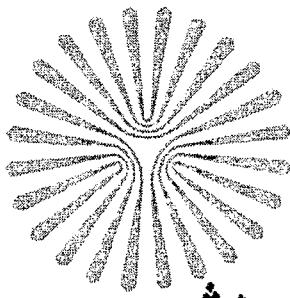
دکتر یدالله پرموں

۱۳۸۷ / ۲ / ۱۹

دیماه ۱۳۸۴

۹۷۹۱۵

دانشگاه پیام نور

تصویب نامه

پایان نامه تحت عنوان

بررسی مقایسه ای سبک نوشتاری زنان و مردان هنگام نگارش مقالات
اجتماعی با تیکه بر واژگان

نمره ۱۸۲۵ درجه ۴۰
همه و نهم

تاریخ دفاع : ۸۴/۱۰/۲۸

اعضای هیات داوران :

امضاء
الله
رضا
روشن

استاد راهنمای

۱- آقای دکتر سجادی

استاد مشاور

۲- آقای دکتر رمون

استاد داور

۳- خانم دکتر روشن

۴- خانم دکتر روشن نماینده گروه

تقدیم به پدر و مادر عزیزم

که اسوه پایداری و محبت اند و صدایشان آوازه فواره های عشق در باغ زندگی است.

با سپاس از اینثارگران ستایش برانگیزی که رنجها و مراتهای باری بهرجهت حیات را درآستانه کلاس رها می کنند و با چراغی از نور، کاروان زندگی را از دره های تاریک تادانی برفراز قله های معرفت و دانایی رهنمون می باشند و با لبخند پرمه رودلنشین ، دانشجویان خویش را به میهمانی نور فرا می خوانند.

- با ابراز سپاس و تشکر از استاد ارجمند جناب آقای دکتر فرزان سجودی که همواره با راهنماییهای ارزشمندانه یاری رسان نگارنده بوده اند.
- با ابراز قدردانی از همراهیها و خدمات بی دریغ استادگرانمایه ام جناب آقای دکتر یدالله پرمون که در مقام استاد مشاور پایان نامه حاضر را هدایت نمودند.
- با سپاس فراوان از الطاف و خدمات بی شائبه جناب آقای مهندس فرهاد ناصر که در انجام خدمات کامپیوتی و آماری این پایان نامه، نگارنده را بسیار راهنمایی فرمودند.
- با تشکر بسیار از محبتها جناب آقای محمد محمدیان ، سرور و پیشکسوت نگارنده ، در امر نگارش پایان نامه حاضر باشد که توانسته باشم در مقام جبران برآیم .
- و در آخر از سرکار خانم مریم قندھاری که درامویراستاری پایان نامه حاضر، نگارنده را یاری نمودند سپاسگزارم.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول : کلیات

۲

۱-۱ مقدمه

۴

۲-۱ موضوع تحقیق

۴

۳-۱ اهمیت تحقیق

۴

۴-۱ هدف تحقیق

۴

۵-۱ سئوالات تحقیق

۰

۶-۱ فرضیه های تحقیق

۶

۷-۱ روش تحقیق

۶

۸-۱ محدوده تحقیق

۶

۹-۱ مفاهیم کلیدی

۷

۱۰-۱ معرفی روزنامه ها

۷

۱۰-۱-۱ هدف از انتخاب نشریه ها

۸

۱۱-۱ ساختار پایان نامه

فصل دوم : ملاحظه نظری

۱۰

۱-۲ مقدمه

۱۲

۲-۱ تحلیل گفتمان از نظر جایگاه

۱۴

۲-۲-۱ تفاوت سبک نوشتاری و گفتاری

۱۵

۲-۲-۲ مطبوعات

۱۶

۲-۳-۱ تحلیل انتقادی گفتمان در عمل ، تفسیر، تبیین و جایگاه تحلیل گر

۱۷

۲-۳-۲ بافت موقعیتی و نوع گفتمان

۲۰

۲-۳-۳-۱ جایگاه تحلیل گر

۲۰

۴-۲ مطالعاتی در تحلیل گفتمان

۲۰	۱-۴-۲ ترتیب و شکل
۲۱	۲-۴-۲ سبک
۲۲	۳-۴-۲ رتوریک
۲۳	۴-۴-۲ صنایع بلاگی
۲۶	۵-۲ ساختارهای گفتمانی
۲۷	۶-۲ تنازع و خلاقیت در گفتمان (طرح کلی مدل فرانظریه متن)
۲۹	۱-۶-۲ تولید متن
۳۱	۷-۲ تحلیل متنی اخبار در مطبوعات
فصل سوم : بررسی پیشینه تحقیق	
۳۴	۱-۳ مقدمه
۳۵	۲-۳ زبان و جامعه
۳۶	۳-۳ جنس در برابر جنسیت
۳۷	۱-۳-۳ جنسیت
۳۸	۲-۳-۳ زبان و جنسیت
۴۰	۴-۳ برابری طلبی جنسی
۴۱	۱-۴-۳ ارائه نظریه فمینیست و گفتمان های معارض
۴۳	۵-۳ تفاوت میان زبان زنان و مردان
۴۳	۱-۵-۳ توجیه تفاوت های میان زبان زنان و مردان
۴۴	۱-۱-۵-۳ نظریه تسلط
۴۶	۲-۵-۳ تفاوت نوشتاری زبان زنان و مردان
۴۶	۱-۲-۵-۳ پژوهش ماینهوف

فصل چهارم : تجزیه و تحلیل داده ها

۵۰

مقدمه

۵۰

۱-۴ مشخصات مقاله ها

۵۳

۲-۴ تحلیل مقاله ها و بررسی و توصیف جدولها و نمودارهای آماری

۵۳

۱-۲-۴ بررسی و تحلیل مقاله های فقر

۵۸

۱-۱-۲-۴ بررسی صنایع بلاغی موجود در مقاله های فقر

۶۵

۲-۱-۲-۴ بررسی زبان فنی موجود در مقاله های فقر

۷۰

۲-۲-۴ بررسی و تحلیل مقاله های اعتیاد

۷۳

۱-۲-۲-۴ بررسی صنایع بلاغی موجود در مقاله های اعتیاد

۷۹

۲-۲-۲-۴ بررسی زبان فنی موجود در مقاله های اعتیاد

۸۴

۳-۲-۴ بررسی و تحلیل مقاله های ازدواج

۸۷

۱-۳-۲-۴ بررسی صنایع بلاغی موجود در مقاله های ازدواج

۹۲

۲-۳-۲-۴ بررسی زبان فنی موجود در مقاله های ازدواج

۹۸

۴-۲-۴ بررسی مقاله های کودک آزاری

۱۰۰

۱-۴-۲-۴ بررسی صنایع بلاغی موجود در مقاله های کودک آزاری

۱۰۷

۲-۴-۲-۴ بررسی زبان فنی موجود در مقاله های کودک آزاری

۱۱۵

۵-۲-۴ بررسی مقاله های تنهایی

۱۱۸

۱-۵-۲-۴ بررسی صنایع بلاغی موجود در مقاله های تنهایی

۱۲۴

۲-۵-۲-۴ بررسی زبان فنی موجود در مقاله های کودک آزاری

۱۲۲

۶-۲-۴ بررسی مقاله های تعطیلات

۱۲۲

۱-۶-۲-۴ بررسی صنایع بلاغی موجود در مقاله های تعطیلات

۱۲۸

۲-۶-۲-۴ بررسی زبان فنی موجود در مقاله های تعطیلات

فصل پنجم : نتیجه گیری و بحث

۱۴۲	۱-۵ مقدمه
۱۴۲	۲-۵ بررسی فرضیه ها
۱۴۴	۳-۵ نتیجه گیری
۱۴۴	۴-۵ کاربرد نتایج
۱۴۴	۵-۵ پیشنهادی برای پژوهش های بعد
۱۴۰	کتابنامه
۱۴۷	واژه نامه
۱۴۷	انگلیسی - فارسی
۱۵۰	فارسی - انگلیسی

فهرست جدولها

صفحه

عنوان

نام ، تاریخ ، شماره مقاله ها

- ۵۰ تنهايی : جدول (۱-۱-۴)
- ۵۱ ازدواج : جدول (۲-۱-۴)
- ۵۱ کودک آزاری : جدول (۳-۱-۴)
- ۵۱ فقر : جدول (۴-۱-۴)
- ۵۱ تعطیلات : جدول (۵-۱-۴)
- ۵۱ اعتیاد : جدول (۶-۱-۴)

استعاره ها، مجازها و لغات فنی موجود در هر موضوع

• فقر

- ۵۹ استعاره : جدول (۱)
- ۶۰ مجاز: جدول (۲)
- ۶۵ زبان فنی : جدول (۳)

• اعتیاد

۷۴. استعاره : جدول (۴)
- ۷۵ مجاز : جدول (۵)
- ۷۹ زبان فنی : جدول (۶)

• ازدواج

- ۸۸ استعاره : جدول (۷)
- ۸۹ مجاز: (۸)
- ۹۴ زبان فنی : جدول (۹)

• کودک آزاری

استعاره : جدول (۱۰)

مجاز: جدول (۱۱)

زبان فنی: جدول (۱۲)

• تنهایی

استعاره : جدول (۱۳)

مجاز : (۱۴)

زبان فنی : جدول (۱۵)

• تعطیلات

استعاره : جدول (۱۶)

مجاز: جدول (۱۷)

زبان فنی : جدول (۱۸)

فهرست نمودارها

صفحه

عنوان

۱۸ نمودار ۲-۱: تفسیر

۲۷ نمودار ۲-۲: مدل فرانظریه متن

• فقر

۶۱ نمودار ۱-۴: استعاره

۶۲ نمودار ۲-۴: مجاز

۶۳ نمودار ۳-۴: استعاره

۶۴ نمودار ۴-۴: مجاز

۶۶ نمودار ۴-۵: زبان فنی

۶۷ نمودار ۴-۶: زبان فنی

• اعتیاد

۷۶ نمودار ۷-۴: استعاره و مجاز

۷۷ نمودار ۸-۴: استعاره

۷۸ نمودار ۹-۴: مجاز

۸۰ نمودار ۱۰-۴: زبان فنی

۸۱ نمودار ۱۱-۴: زبان فنی

• ازدواج

۹۰ نمودار ۱۲-۴: استعاره و مجاز

۹۱ نمودار ۱۳-۴: استعاره

۹۲ نمودار ۱۴-۴ مجاز

۹۵ نمودار ۱۵-۴: زبان فنی

۹۶ نمودار ۱۶-۴: زبان فنی

• کودک آزاری

- ۱۰۴ نمودار ۱۷-۴: استعاره و مجاز
- ۱۰۵ نمودار ۱۸-۴: استعاره
- ۱۰۶ نمودار ۱۹-۴: مجاز
- ۱۰۹ نمودار ۲۰-۴: زبان فنی
- ۱۱۰ نمودار ۲۱-۴: زبان فنی

• تنهایی

- ۱۲۱ نمودار ۲۲-۴: استعاره و مجاز
- ۱۲۲ نمودار ۲۳-۴: استعاره
- ۱۲۳ نمودار ۲۴-۴ مجاز
- ۱۲۶ نمودار ۲۵-۴: زبان فنی
- ۱۲۷ نمودار ۲۶-۴: زبان فنی

• تعطیلات

- ۱۳۵ نمودار ۲۷-۴: استعاره و مجاز
- ۱۳۶ نمودار ۲۸-۴: استعاره
- ۱۳۷ نمودار ۲۹-۴: مجاز
- ۱۴۰ نمودار ۳۰-۴: زبان فنی
- ۱۴۱ نمودار ۳۱-۴: زبان فنی

فهرست پیوست مقاله ها

صفحه

عنوان

الف. فقر

۱۵۳

الف-۱- اشباح نفرین شده حلبی آباد

۱۵۵

الف-۲- فقر منشاء بسیاری از آسیب های اجتماعی

ب- تعطیلات

۱۵۶

ب-۱- مشکلی به نام تعطیلات

۱۵۸

ب-۲- تعطیلات طولانی نوروز

۱۶۰

ب-۳- نمی خواهم لحظه تحويل سال بین راه باشم

ج- اعتیاد

۱۶۲

ج-۱- مجنون خمار، لیلی پریشان

د- تنهایی

۱۶۴

د-۱- سلام بر تنهایی

۱۶۵

د-۲- ۲۰ سال تنهایی جنوب

ن- ازدواج

۱۶۹

ن-۱- ازدواج از نوع خاص

۱۷۱

ن-۲- هزینه‌ی ازدواج ایرانی

۱۷۴

ن-۳- بلوای ازدواج

ی- کودک آزاری

۱۷۵

ی-۱- فریاد بچه‌ها به آسمان می‌رسد اما به مانه

۱۷۸

ی-۲- لالایی حلقه مفقوده مادر و کودک

نام: زهرا

نام خانوادگی دانشجو: قندهاری

عنوان پایان نامه: بررسی مقایسه ای سبک نوشتاری زنان و مردان هنگام نگارش مقالات اجتماعی با تکیه بروازگان

استاد راهنمای: دکتر فرزان سجودی

استاد مشاور: دکتر یدالله پرمون

رشته: زبانشناسی

مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد

دانشگاه: پیام نور مرکز تهران

گرایش: زبانشناسی همگانی

تاریخ فارغ التحصیلی:

دانشکده: علوم انسانی

تعداد صفحه: ۱۸۰

کلید واژه ها: سبک نوشتاری، گونه های زبانی، واژگان، استعاره، مجاز، متن.

چکیده:

موضوع پایان نامه حاضر بررسی مقایسه ای نوشتاری زنان و مردان هنگام نگارش مقالات اجتماعی با تکیه بروازگان است. در این تحقیق نگارنده به بررسی سبک نوشتاری زنان و مردان نویسنده فارسی زبان می پردازد که در واقع مقاله های اجتماعی نوشته شده از نظر صنایع بلاغی یعنی (استعاره و مجاز)، زبان فنی، هنجارگریزی زمانی و گویشی مورد بررسی و تحلیل قرار می گیرند. همچنین این پایان نامه، این نکته را بیان می کند که سوگیرهای جنسیتی می تواند بر سبک نوشتاری مقاله های اجتماعی تاثیر بگذارد. به منظور انجام مقایسه سبک نوشتاری مقاله های اجتماعی نویسنده گان زن و مرد فارسی زبان، مقاله های اجتماعی منتشر شده در دو روزنامه همشهری و ایران در طی مدت ۳ سال، از سالهای ۱۳۸۳ تا ۱۳۸۰، در نظر گرفته شده است. نتایج بررسی ها نشان می دهد که میان سوگیرهای جنسیتی و سبک نوشتاری ارتباط وجود دارد درنتیجه فرضیه اول تائید می گردد. دومین نتیجه ای که بدست آمد، نشان می دهد که صنایع بلاغی در مقاله های اجتماعی نویسنده گان زن و مرد فارسی زبان وجود دارد و بسته به نوع موضوع میزان بکارگیری آن متناظر است درنتیجه فرضیه دوم همچنین اثبات می گردد. سومین یافته نشان می دهد که زبان فنی در مقاله های اجتماعی وجود دارد وزنان و مردان نویسنده با توجه به نوع موضوع آن را بکار می برنند و این نکته باعث تائید فرضیه سوم می گردد. دیگر نتیجه بدست آمده نشان داد هنجارگریزی زمانی و واژگان گویشی در مقالات اجتماعی وجود ندارد و درنتیجه فرضیه چهارم تحقیق رد می شود.

پایان نامه حاضر دارای ۵ فصل است. فصل نخست اختصاص دارد به کلیاتی در ارتباط با موضوع تحقیق و معرفی روزنامه های منتخب. در فصل دوم به مبانی تحلیل گفتمان و عوامل آن، تحلیل انتقادی گفتمان، ساختارهای گفتمانی و تنازع و خلاقیت در گفتمان اشاره می شود. در فصل سوم آثار توصیفی محققین غیر ایرانی و ایرانی مرتبط با موضوع تحقیق مورد بررسی قرار می گیرند.

فصل چهارم اختصاص دارد به تجزیه و تحلیل داده ها که طی آن مقالات اجتماعی نویسنده گان زن و مرد فارسی زبان مورد بررسی قرار می گیرند و درنهایت در فصل پنجم یافته ها و نتایج بررسیهای صورت گرفته در پایان نامه ارائه می گردد.

این تحقیق دو هدف اصلی در پیش رو دارد. نخستین آن بررسی تعامل زبان و جنسیت در سبک نگارش مقالات اجتماعی است که مورد علاقه نگارنده می باشد و هدف دوم بررسی مقایسه متغیر واژگان در مقاله های منتخب می باشد که درنهایت اثبات شود آیا از نظر صنایع بلاغی ، زبان فنی ، تاثیر جنسیت بر مقاله های نوشته شده هنجرگریزی زمانی و واژگان گویشی ، میان مقالات اجتماعی که توسط نویسندهای زن و مرد فارسی نوشته شده است تفاوتی وجود دارد یا خیر.

در طی نگارش این مطالب ، سعی برآن بود تا حد امکان به توصیف نظرات محققانی که به طور مستقیم و غیرمستقیم با موضوع این تحقیق در ارتباط بودند پرداخته شود.

این تحقیق شامل ۵ فصل است در فصل نخست این پایان نامه ، کلیاتی در ارتباط با موضوع تحقیق ذکر و به معرفی دو روزنامه منتخب پرداخته می شود. در فصل دوم ، حوزه تحلیل گفتمان مورد بررسی قرار می گرد و به معرفی برخی مباحث نظری اختصاص داده می شود. فصل سوم آثار توصیفی محققین ایرانی و غیرایرانی در زمینه زبانشناسی اجتماعی است، کسانی که در زمینه زبان و جنسیت دست به تحقیق زده اند.

فصل چهارم اختصاص به تجزیه و تحلیل داده ها اختصاص دارد که طی آن از هر یک از ۶ فصل منتخب، ۲ مقاله انتخاب می شود و مورد تحلیل قرار می گیرد تا درنهایت مشخص شود آیا فرضیه های ارائه شده قابل اثبات هستند یا خیر و درنهایت در فصل پنجم به فرضیه های این تحقیق مبنی بر این که

۱) سوگیرهای جنسیتی در نوشتار نویسندهای زن و مرد فارسی زبان مشاهده می شود.

۲) سوگیرهای جنسیتی نویسندهای زن و مرد فارسی زبان باعث شکل گیری صنایع بلاغی متفاوت می گردد.

۳) سوگیرهای جنسیتی در نوشتار نویسندهای زن و مرد فارسی سبب کاربرد زبان فنی متفاوت می گردد .

۴) مواردی چون بسامدکاربرد هنجرگریزی زمانی و گویشی متمایز کننده ای نوشتاری زنان و مردان فارسی زبان از یکدیگر می باشد ، پاسخ داده می شود.

فصل اول

کتبات

♦♦♦

۱-۱ با گذشت یک قرن از پیدایش علم زبانشناسی ، دستاوردهای درخشنان و چشمگیر این رشته منجر به ایجاد زمینه های علمی بین رشته ای متعددی گشته است.

زبانشناسی اجتماعی^۱ از ان جمله رشته های بین شاخه ای می باشد که حدود ۴ دهه قدمت دارد و شکل گیری آن به زمان تحقیقات لباؤ^۲ (۱۹۷۲) در آمریکا و ترادرگیل^۳ (۱۹۸۰) در انگلستان بر می گردید. البته قبل از آنان محققان و پژوهشگران گویش شناسی^۴ و فقه الفه^۵ در این زمینه به تفحص پرداخته اند

اما زبانشناسی اجتماعی از دهه شصت قرن ۲۰ یکلادی به عنوان حوزه مطالعاتی جداگانه ارائه شد. مطالعات ویلیام لباؤ استاددانشگاه پنسلوانیا از نخستین گام های اساسی در این رشته است. زیرا وی برای نخستین بار با استفاده از روش های جامعه شناسی و زبان شناسی، همبستگی متغیرهای زبانی و اجتماعی را به شیوه ای علمی و منظم نشان داد.

زمینه اصلی تحقیقات وی گوناگونی های زبانی^۶ و توجیه آنها برپایه متغیرهای اجتماعی است ، اما در کنار و درجهت این مطالعات به تدریج جنبه های دیگر زبان در ارتباط با عوامل اجتماعی ، فرهنگی ، سیاسی ، تاریخی و غیره مورد توجه و بررسی قرار گرفت. (مدرسی ۱۳۶۸:۱۴)

با ظهور مکتب زبان شناسی زایشی گشتاری چامسکی^۷ وارائه روش تحقیقی بکروجديد، محبوبیت و گسترش زودهنگام زبانشناسی اجتماعی بیشتر بارز گردید.

زیرا جامعه شناسان زبان در زبان شناسی زایشی معتقدند فقط نمونه های ایده آل و معیار و کامل و به دور از خطاهای تولیدی ، در روش غیرمیدانی^۸ قابل بررسی هستند.

اما از دیدگاه جامعه شناسان زبان ، زبان دارای قواعد ثابت و فراگیری نیست که تنها گوینده یا شنونده آرمانی بر حسب موقعیتهاي مختلف به گونه ای یکسان و ثابت آن را به کارگیرند.

در زبانشناسی اجتماعی ، گفتار جوامع بسیار مورد توجه است زیرا عوامل غیرزبانی مختلفی در ایجاد گوناگونی های زبانی موثر هستند و گفتار افراد را در جوامع تحت الشعاع قرار می دهند از جمله این متغیرها می توان به سن ، تحصیلات ، ملیت و نژاد ، جنسیت ، بافت غیرزبانی ، سبک ، طبقه اجتماعی و ریشه های فرهنگی اشاره نمود.

تمامی این متغیرها عواملی هستند برای اینکه زبان یکپارچه نباشد و در هر زبان گونه های درونی متنوعی به وجود می آید. در میان عوامل غیرزبانی جنسیت نقش مهمی در بروز گوناگونی های زبانی دارد.

لذا این پژوهش در حوزه زبانشناسی اجتماعی به طور مشخص به تعامل زبان و جنسیت می پردازد و جنبه های کاربردی آن را در مقالات اجتماعی روزنامه ها در عناوین فقر، ازدواج، اعتیاد، کودک آزاری ، تعطیلات و تنها یابررسی می کند.

۱-Sociolinguistics

^۲-W.Labov

^۳-P.Trudgil

^۴-Dialectology

^۵- Philology

^۶- Linguistic Variations

^۷- N.Chomsky

^۸- Armchair methods

ذکر این نکته حائز اهمیت است که تحقیقات انجام گرفته در زمینه تعامل زبان و جنسیت محدود به زبان انگلیسی و فرانسه .... نمی باشد بلکه زبان های گمنامی چون آرواکی^۱، زولوی^۲، کوراتی^۳ را نیز در برگرفته است.

۱- Arowak
۲- Zulu
۳- Koasat

۲-۱ موضوع پژوهش

این پژوهش از میان متغیرهای گوناگونی که برگفتار تاثیر می‌گذارند و باعث به وجود آمدن گوناگونی‌های زبانی می‌گردند تنها محدود به جنسیت می‌باشد تا از آن منظر در حوزه واژگانی (صنایع بلاغی، اصطلاحات فنی، واژگان گوییشی و هنجارگریزی زمانی) به بررسی تطبیقی مقاله‌های اجتماعی دو روزنامه همشهری واپران بپردازد.

۳-۱ اهمیت پژوهش

همه گویشوران یک زبان نه تنها از نظر خصوصیات غیرزبانی مانند محل تولد، شخصیت، مذهب و جنسیت و... یکسان نمی‌باشند، بلکه رفتار زبانی آنها نیز از یکدیگر متمایز است (مدرسی ۱۳۶۸: ۱۴). در این میان جنسیت نقش به سزاپی در بروز گوناگونی‌های زبانی دارد لذا با تحقیقاتی که در حوزه زبان فارسی انجام گرفته، به این نکته رسیدند که گویشوران فارسی زبان بر حسب جنسیت از گونه‌های زبانی متفاوتی استفاده می‌کنند.

به عبارت دیگر گفتار زنان و مردان دارای تفاوت‌هایی است که همین تفاوت‌ها عمدتاً در حوزه واژگانی بر جسته است اگر چه حوزه‌های آوازی، نحوی و معنایی از آن مبرا نیستند.

با مدنظر قرار دادن چنین مواردی برآن شدیم تا به مقایسه تطبیقی سبک نگارش مقالات اجتماعی زنان و مردان فارسی زبان بپردازیم و تفاوت‌های واژگانی به کار رفته در مقالات اجتماعی ایشان را مشخص کنیم. در واقع فرض براین است که متغیر جنسیت عاملی است که می‌تواند بر سبک نوشتاری متنهای روزنامه ای تاثیر بگذارد و غالباً نوع اصطلاحات واژگانی در مقالات اجتماعی از جنسی به جنس دیگر متمایز می‌گردد. بنابراین رویکرد اصلی نگارنده در این پژوهش این بوده تا با درنظر گرفتن متغیر زبان نوشتاری در کنار متغیر جنسیت نشان دهد چگونه می‌تواند از مباحث نظری زبان شناسی اجتماعی در نقد مقالات نوشته شده توسط زنان و مردان فارسی زبان سود جست.

۴-۱ هدف پژوهش

هدف کلی این پژوهش ارائه راهکاری است تا نشان دهیم چگونه از مباحث نظری زبانشناسی اجتماعی و تحلیل گفتمان در بررسی سبک نوشتاری زنان و مردان در هنگام نگارش مقالات اجتماعی استفاده نمود. در حقیقت برآنیم تا در مباحث نظری به بررسی نمونه‌هایی از گونه‌های زبانی زنان و مردان و متغیرهای مربوط به آن به تحقیق و تفحص بپردازیم.

در بخش مباحث کاربردی جامعه آماری را به انواع خاصی از مقالات اجتماعی روزنامه هامحدود کرده ایم. در این راستا هدف‌های جزئی زیر مدنظر است.

۱- بررسی تعامل زبان و جنسیت در سبک نگارش مقالات اجتماعی

۲- بررسی و مقایسه متغیر واژگان در مقاله‌های منتخب

۵- پرسش‌های پژوهش

۱- آیا سوگیرهای جنسیتی در نوشتار نویسنده‌گان زن و مرد فارسی زبان مشاهده می‌شود؟

۲- آیا سوگیرهای جنسیتی در نوشتار نویسنده‌گان زن و مرد فارسی زبان باعث شکل گیری صنایع بلاغی متفاوت می‌گردد؟